វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

Cambodia Development Resource Institute

របាយការណ៍ថ្មីៗស្តីពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

Flash Report on the Cambodian Economy

មីនា ២០០៣ / March 2003

ដោយបណ្ឌិត កង ច័ន្ទតារារ័ត្ន / Dr. Kang Chandararot

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Phnom Penh, Cambodia

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗរបស់កម្ពុជា

Main Economic Activities of Cambodia

គិតមកដល់ឆ្នាំ២០០២ម៉ាឡេស៊ីក្នុងវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស ជាប្រទេសដែលមានចំណែកធំជាងគេ បន្ទាប់មកគឺ តៃវ៉ាន់ ។ វិនិយោគថៃ មានកំរិតទាបបន្តិចបន្តួច ដោយឡើងខ្ពស់បំផុតដល់ ៥២ លានដុល្លារនៅឆ្នាំ១៩៩៦ បន្ទាប់មកក៏ធ្លាក់ចុះ គឺនៅឆ្នាំ២០០០-២០០១ មាន ២៦ លានដុល្លារ ហើយនៅឆ្នាំ២០០២គ្មានវិនិយោគអ្វីទាំងអស់ ។

Malaysia ranked first for foreign direct investment in Cambodia up to 2002, followed by Taiwan. According to official data, Thailand has only marginally invested in Cambodia. The largest amount of its direct investment was US$ 52 million in 1996. Since 2000, when Thailand invested US$ 26 million, Cambodia has received less investment from Thailand. For 2002, there has not been any investment from Thailand, according to the Council for the Development of Cambodia.

Foreign Direct Investment by Selected Countries [1] (in million US dollars)

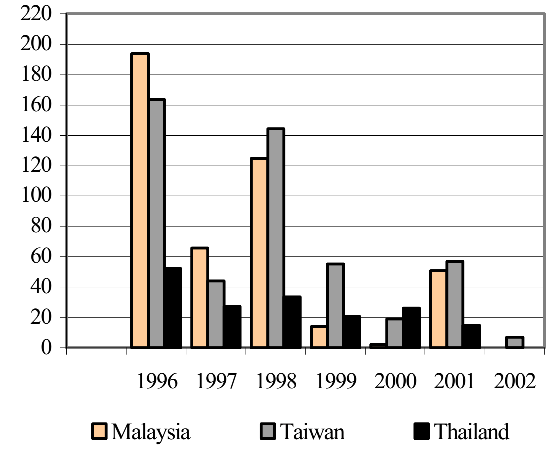

Source: Council for Development of Cambodia

ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ចំនួនភ្ញៀវទេសចរណ៍តាមយន្តហោះពីថៃ មកកម្ពុជា កើនឡើងបណ្តើរៗនៅឆ្នាំ២០០២ មានថៃ មកតាមយន្តហោះ ចំនួន ២៦.០៩៩នាក់ គឺទ្វេដង ធៀបនឹងឆ្នាំ១៩៩៥ ។ ថៃ មកតាមផ្លូវគោក និងផ្លូវទឹកមាន ៣៣.៤៧៦នាក់ ។ សរុបភ្ញៀវ រួមទាំងមិនមែនថៃ ដែលឆ្លងកាត់ពីថៃ មកកម្ពុជាតាមគ្រប់ច្រកព្រំដែន មាន ២១២.១៦៦នាក់នៅក្នុងឆ្នាំ២០០២ ឬ ៥៨%ច្រើនជាងឆ្នាំ២០០១ ។

Since 1998, the number of tourists travelling from Thailand to Cambodia by air has gradually increased. In 2002, Cambodia received 26,099 Thais by air, double the figure of 1995. Thais arriving by land and boat totalled 33,476. The total number of tourists, including non-Thais, crossing the border between Cambodia and Thailand through all checkpoints amounted to 212,166 persons in 2002, 58% more than in 2001.

Tourism Arrivals from Thailand to Cambodia by Air (in thousand persons)

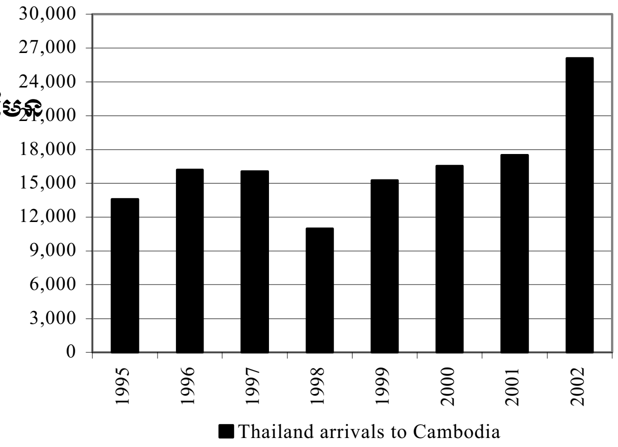

Source: Ministry of Tourism

ពីឆ្នាំ១៩៩៣-២០០១ វិស័យសាងសង់មានតម្លៃ សរុប ១.៧៧៦ លានដុល្លារ ដោយឡើងខ្ពស់បំផុតដល់ ២៦៨ លានដុល្លារនៅឆ្នាំ១៩៩៦ ឬ ១១៨% ខ្ពស់ជាងឆ្នាំ១៩៩៣ ។ ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៦មកតំលៃសាងសង់ឡើងចុះ មិនសូវខុសគ្នាច្រើន ធ្លាក់ចុះបន្តិចប្រហែល ២% ពីឆ្នាំ២០០០ ដល់ ២០០១ ។

Cambodia's Construction Sector was worth US $1,776 million between the period 1993–2001, in which it peaked at US $268 million in 1996, 118% higher than 1993. Since 1996, the value of construction has fluctuated only marginally. The data reveals that there was a marginal fall in 2001 from 2000 by 2%.

Value of Construction (in million US dollars)

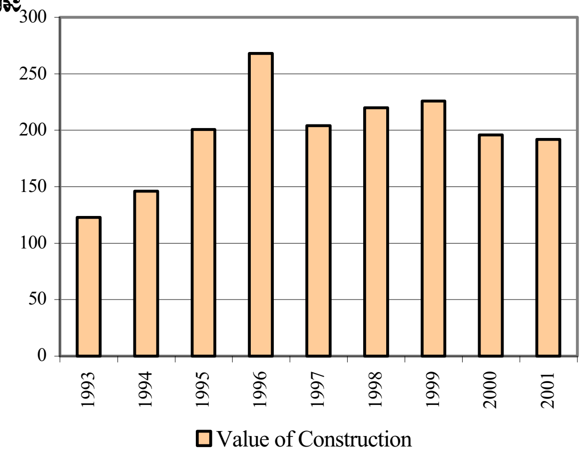

Source: CDRI

[1] There is currently insufficient data and not enough time has passed to accurately assess the impact of the January 29, 2003 riots.

អត្រាការប្រាក់ និង ថ្លៃទំនិញ

Prices and Interest Rates Developments

នៅខែមករា ២០០៣ ថ្លៃសាំងនៅភ្នំពេញឡើងដល់ ២៣០០រៀល/លីត្រ និង ២២០០រៀល/លីត្រ ក្នុងខែធ្នូ ២០០២ ដែលជាកំណើនដំបូងក្នុងរយៈ ៥ខែ និងដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីថ្លៃសាំងក្នុងទីផ្សារអន្តរជាតិ។ ខែមករា ២០០៣ ថ្លៃអង្ករលេខ២ នៅភ្នំពេញឡើងដល់ ៩១០រៀល (ខ្ពស់បំផុតក្នុងរយៈ ២៤ខែ) ធៀបនឹង ៩០០រៀល/គ.ក្រ ពីខែធ្នូ ២០០២ ។

At the beginning of 2003, the price of gasoline in Phnom Penh rose to 2,300 riels/litre in January, from 2,200 riels/litre in December 2002, the first increase after five months. This price increase reflects the price of gasoline in international markets. The price of second quality rice in Phnom Penh rose to 910 riels/kg in January 2003, from 900 riels/kg in December 2002; a 24 monthly high.

Prices of Gasoline and Rice in Phnom Penh

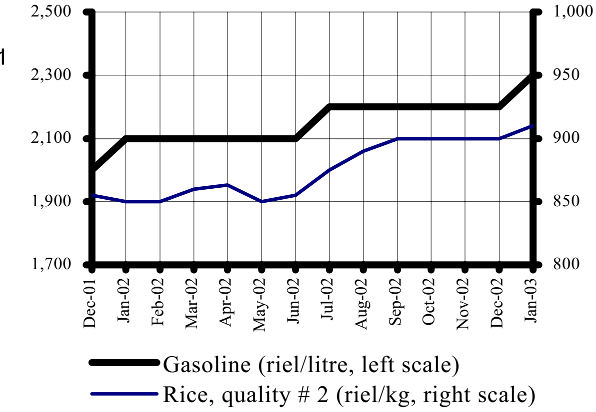

Source: National Institute of Statistics

ក្រោយការធ្លាក់ចុះនៅខែធ្នូ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅភ្នំពេញឡើងវិញបន្តិចត្រឹម ០,១១% នៅខែមករា ២០០៣ ក្នុងពេលជាមួយគ្នាថ្លៃម្ហូបអាហារបានធ្លាក់ចុះរហូត ០,៤៤% ឯថ្លៃដឹកជញ្ជូននិងគមនាគមន៍បន្តកើនឡើង ១,៧៩% ក្នុងរយៈពេលពីរខែជាប់គ្នា ។ ថ្លៃប្រេងម៉ាស៊ូតឡើង ៩,០៣% ដល់ ១.៦៩០រៀល/លីត្រនៅខែមករា ធៀបនឹង ១.៥៥០រៀល/លីត្រ កាលពីខែធ្នូ ២០០២ ។

After falling in December last year, consumer prices in Phnom Penh increased slightly by 0.11% in January 2003, compared to December 2002. In the same period, food prices continued to decline by 0.44% and the price of transportation and communication continued to rise for the second consecutive month by 1.79%. The price of diesel jumped by 9.03% to 1,690 riels/litre in January, from 1,550 riels/litre in December 2002.

Consumer Price Index

(July-December 2000 = 100)

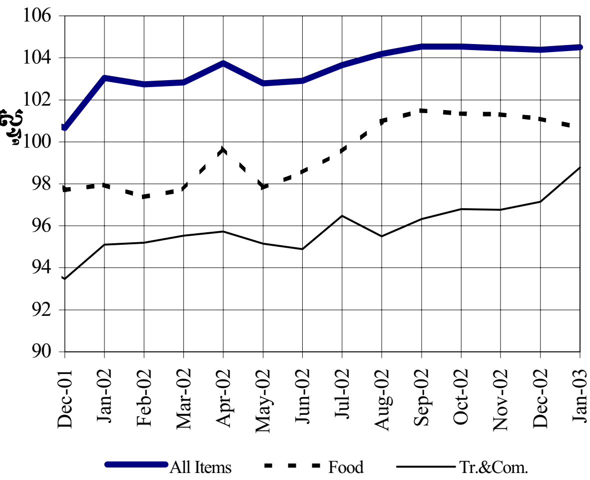

Source: National Institute of Statistics

នៅខែមករា ២០០៣, អត្រាការប្រាក់មធ្យមនៃប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់រយៈ ១២ខែជារៀល គឺ ៧% ធៀបនឹង ៨,៨% នៅខែមេសា ២០០២ ។ ចំពោះប្រាក់ដុល្លារ អត្រាការប្រាក់មានតែ ៤,១២% ធៀបនឹង ៤,៣៨% នៅខែមេសា ២០០២ ។ ធនាគារកាណាឌីយ៉ា និង ធនាគារពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេសកម្ពុជា ផ្តល់ការប្រាក់ ៧% សំរាប់បញ្ញើជារៀល ឯ ACLEDA ផ្តល់ ៦% ។ ចំពោះប្រាក់បញ្ញើដុល្លារ កាណាឌីយ៉ា និង ACLEDA ផ្តល់ការប្រាក់ ៦% ឯធនាគារពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេសផ្តល់ ៥,៥% ។

As of January 2003, the average interest rate on a 12-month fixed deposit in riel was 7%, compared to 8.8% in April 2002. In US dollars, this was 4.12%, compared to 4.38% in April 2002. The Canadia Bank and the Foreign Trade Bank of Cambodia offered 7% interest rate on riel-deposits, and ACLEDA 6%. The Canadia Bank and ACLEDA provided 6% interest rate on dollar-deposits and The Foreign Trade Bank offered 5.5% on dollar-deposits.

Deposit Interest Rate

(As of January 2003)

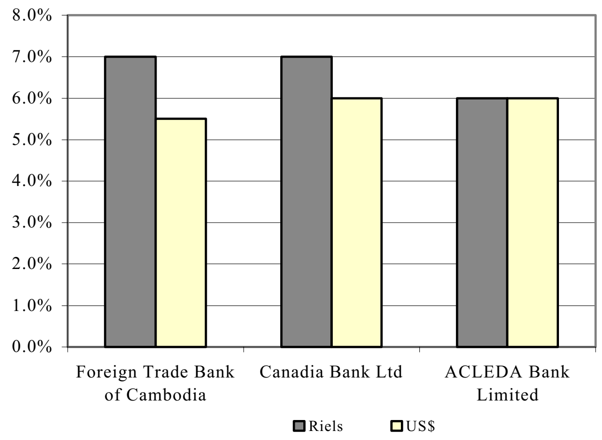

Source: Foreign Trade Bank, Canadia Bank and ACLEDA bank

ស្ថានភាពអត្រាប្តូរប្រាក់និងរូបិយវត្ថុ
Exchange Rate and Monetary Developments

ភាពខ្សោយជាទូទៅនៃដុល្លារនៅដើមឆ្នាំ២០០៣ មិនបានធ្វើឱ្យប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃទេគឺបានធ្លាក់ចុះ ពី ៣.៩៤១រ/ដុល្លារនៅខែធ្នូ២០០២ ៣.៩៤៥រ/ដុល្លារនៅខែមករា ២០០៣។ អត្រាប្តូរប្រាក់ផ្លូវការធ្លាក់ពី ៣.៩៣៤រ/ដុល្លារ ដល់ ៣.៩៣៦រ/ដុល្លារ។ ធៀបនឹងខែមករា ២០០២ ប្រាក់រៀល ធ្លាក់ថ្លៃ១.០២%ធៀបនឹងដុល្លារ ។

The general weakness of the US dollar at the beginning of 2003 has not resulted in an appreciation of the riel. In contrast, the riel lost value against the dollar from 3,941 riels/dollar in December 2002 to 3,945 riels/dollar in January 2003. Official rates moved from 3,934 riels/dollar to 3,936 riels/dollar. Compared to January last year, the Cambodian riel has depreciated by 1.02% against the dollar.

Cambodian Riels per US Dollar
(market and official rates)

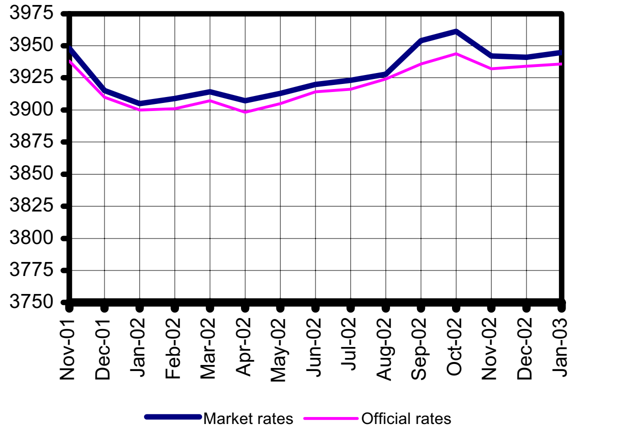

Source: National Bank of Cambodia

នៅខែមករា ២០០៣ ប្រាក់រៀល ធ្លាក់ចុះដល់ ៩២.៣រ/បាតថៃ ធៀបនឹង ៩១.០រ/បាតនៅខែធ្នូ ២០០២ហើយធៀបនឹងខែមករា ២០០២បានចុះថ្លៃ ៤%នៃតម្លៃប្រាក់បាត ។ ពីខែធ្នូ ២០០២ ដល់ ខែមករា ២០០៣ ប្រាក់រៀល ពុំប្រែប្រួល ធៀបនឹងប្រាក់ដុងវៀតណាម ដោយមានអត្រាប្តូរ ២៥.៦រ/១០០ដុង ។

The declining value of the Cambodian riel against the US dollar has led to a depreciation of the riel against the Thai baht. In January 2003, the riel weakened to 92.3 riels/baht, from 91.0 riels/baht in December 2002. Compared to the same month last year, the riel lost 4% value against the baht. Against the Vietnamese dong, the value of the riel has remained unchanged between December 2002 and January 2003, trading at 25.6 riels/100 dongs.

Cambodian Riels per Thai Baht and 100 Vietnamese Dong

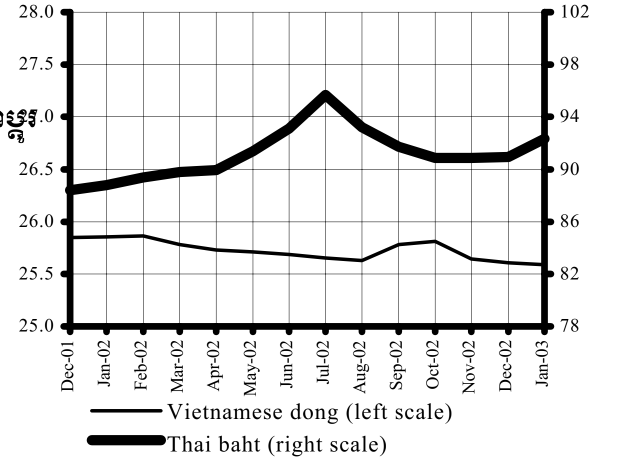

Source: FEER

រូបិយវត្ថុ សរុប (M2) កើនឡើង ស្ទើរតែដដែល ដល់ ២៨៨៨ពាន់លានរៀល នៅខែធ្នូ ២០០២ឬ៣.៥% ធៀបនឹងខែវិច្ឆិកា ២០០២ ។ ពីខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ ២០០២ ប្រាក់បញ្ញើជារូបិយវត្ថុបរទេស (៦៩%នៃ M2) កើន ២.៨% (យឺតជាងខែមុន)។ យោងតាមធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ផ្នែករូបិយវត្ថុរៀល ដែលរួមមាន ប្រាក់រៀល នៅក្រៅធនាគារ, ប្រាក់បញ្ញើតម្រូវ និងប្រាក់បញ្ញើសន្សំ កើន៤.៨% គឺលឿនជាងខែមុន ។

Total liquidity (M2) continued to increase at almost the same pace, to 2,888 billion riels in December 2002, 3.5% more than November 2002. The value of foreign currency deposit (69% of M2) rose between November and December 2002 at a rate of 2.8%, slower than in the previous month. According to the National Bank of Cambodia, the riel-component of M2 which includes: the riel outside banks; demand deposits in riel; and time and saving deposits in riel, jumped between November and December 2002 at a rate of 4.8%, faster than the previous month.

Money Supply M2 (billion riels)

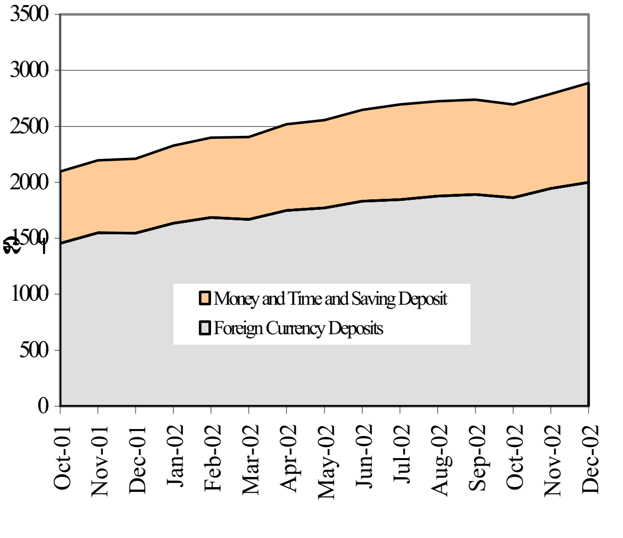

Source: National Bank of Cambodia

ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស
External Trade

តាមធនាគារថៃ ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣-២០០២ កម្ពុជានាំចេញផលិតផល ៥៨១ លានដុល្លារទៅថៃ និងនាំចូល ៣.៤៤៩ លានដុល្លារពីថៃ។ ការនាំចេញទៅថៃ ឡើងខ្ពស់បំផុតគឺ ១៦០ លានដុល្លារនៅឆ្នាំ១៩៩៥ ហើយធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុកដល់ ១៣ លានដុល្លារនៅឆ្នាំ២០០២។ ផ្ទុយទៅវិញ ការនាំចូលពីថៃ កើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ពី ១៨០ លានដុល្លារនៅឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ ៥១៦ លានដុល្លារនៅឆ្នាំ២០០២ (កើន ១៨៧%)។

According to the Bank of Thailand, Cambodia exported US$ 581 million worth of products to Thailand and imported US$ 3,449 million from Thailand between 1993–2002. Exports to Thailand peaked to US$ 160 million in 1995 and fell sharply to US$ 13 million in 2002. Conversely, imports from Thailand have generally increased over the years. Imports were US$180 million in 1993 and US$516 million in 2002, increasing by 187%.

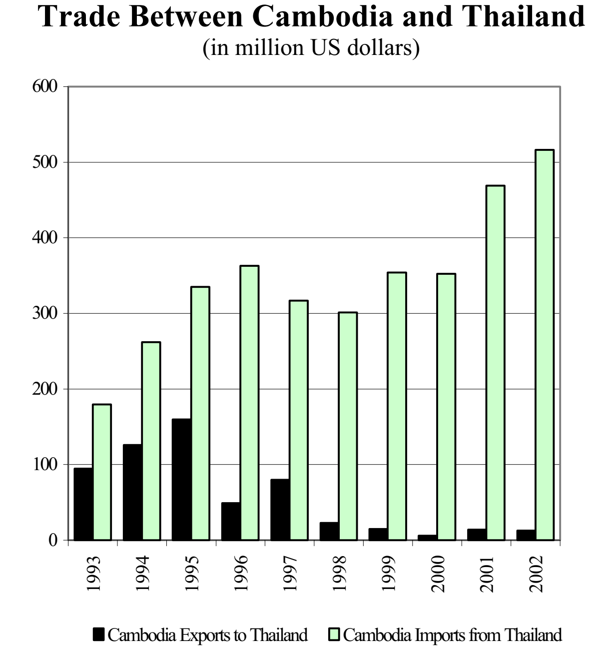

Source: Bank of Thailand

តាមនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករ មករា-ធ្នូ ២០០២ ការនាំចូលដែកមកកម្ពុជាឡើងដល់ ៨៨.៥៧៨ លានរៀល ធៀបនឹង ៨៧.០០០ លានរៀល ក្នុងឆ្នាំ២០០១។ ពន្ធសរុប បានសរុបកើនពី ៦.១៣៧ លានរៀល ក្នុងឆ្នាំ២០០១ ដល់ ១៥.៧០៩ លានរៀល ក្នុងឆ្នាំ២០០២ (កើន ១៥៦%)។

According to the Customs and Excise Department, the value of imported steel into Cambodia from January-December 2002 increased to 88,578 million riels from 87,000 million riels in the previous year. Total tax collected has increased by 156% from 6,137 million riels in 2001 to 15,709 million riels in 2002.

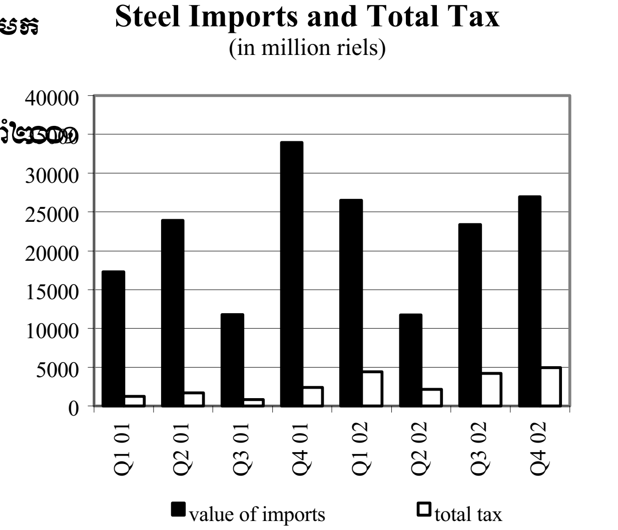

Source: Customs and Excise Department

ពីមករា-ធ្នូ ២០០២ កម្ពុជាបាននាំចូល ម៉ាស៊ូត ៣៩៥.៦៩៨ លានរៀល ឬ ២០% តិចជាងឆ្នាំ២០០១ ក្នុងនោះ ទំហំនាំចូល នៅត្រីមាសទី១ ធ្លាក់ចុះ គួរកត់សំគាល់ដល់ ៣៦% និង ៤៥% បើធៀបនឹងត្រីមាសដូចគ្នាឆ្នាំ២០០១។ ផ្ទុយទៅវិញ ការប្រមូលពន្ធកើន ១៣១% ពី ៨៦.១៩៦ លានរៀល នៅឆ្នាំ២០០១ ដល់ ១៩៩.០១១ លានរៀល នៅឆ្នាំ២០០២។

During January to December 2002, Cambodia imported diesel worth 395,698 million riels, 20% lower than in 2001. Notably, there were sharp declines in the value of imports in the first and fourth quarters of 2002 compared to the same period of the previous year, at 36% and 45% respectively. Inversely, the trend for the collection of tax has increased by 131% from 86,196 in 2001 to 199,011 in 2002.

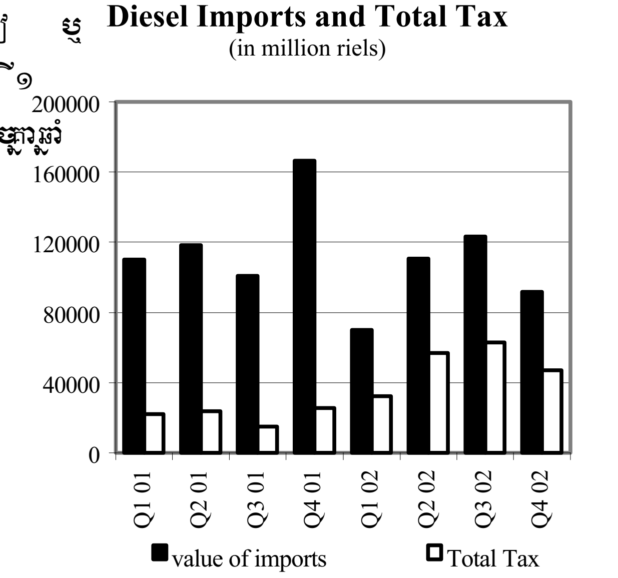

Source: Customs and Excise Department

ប្រភពនិងការប្រើប្រាស់ជំនួយបរទេស
Sources and Uses of Foreign Assistance

តាមក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍ CDC ពីឆ្នាំ១៩៩២-២០០១ កម្ពុជាទទួលបានជំនួយពីស្ថាប័នពហុភាគី ១.៣៧៧,៤ លានដុល្លារ ។ ក្នុងចំណោមអង្គការពហុភាគីទាំង ៤ ស្ថាប័ន Bretton-Woods ផ្តល់ច្រើនជាងគេ ៣៨៨,៧ លានដុល្លារ ឬ ២៨,២% នៃការបើកផ្តល់សរុបដោយឡែកទីភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ គឺជាអ្នកផ្តល់ជំនួយច្រើន ដែលជាប់ទីពីរ ដែលផ្តល់ប្រមាណជា ២៧,៨% ។

According to the Council for the Development of Cambodia, Cambodia received international aid from multilateral agencies worth US$ 1,377.4 million during the period of 1992–2001. Among the four multilateral organisations, aid provided by the Bretton-Woods Institutions was the highest at US$ 388.7 million, roughly 28.2% of total disbursements by multilateral agencies. The United Nations Agencies were the second leading suppler of aid to Cambodia at US$ 383.5 million, making up 27.8 %

Multi-Lateral Agencies Aid to Cambodia from 1992-2001

(percentage in million US dollars)

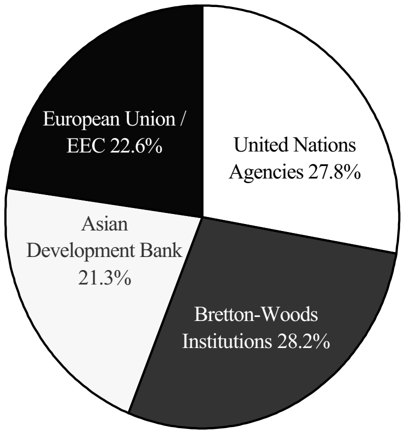

Source: Council for the Development of Cambodia

ពីឆ្នាំ១៩៩២-២០០១ ប្រទេសអង់គ្លេសបានបើកផ្តល់ជំនួយសរុប ៧៧,២ លានដុល្លារ ដល់កម្ពុជា ។ ដោយឡែកនៅឆ្នាំ២០០១ អង់គ្លេសបានផ្តល់ឥតសំណង ៨,៧ លានដុល្លារ ក្នុងនោះ ២,៥ លានដុល្លារ សំរាប់វិស័យសុខាភិបាល ។

During 1992–2001, the United Kingdom disbursed aid with a total of US$ 77.2 million to Cambodia. In the year 2001, the United Kingdom provided grants worth US$ 8.7 million. Of this amount, US$ 2.5 million, was designated for the ‘Health’ sector.

United Kingdom Aid to Cambodia

(in million US dollars)

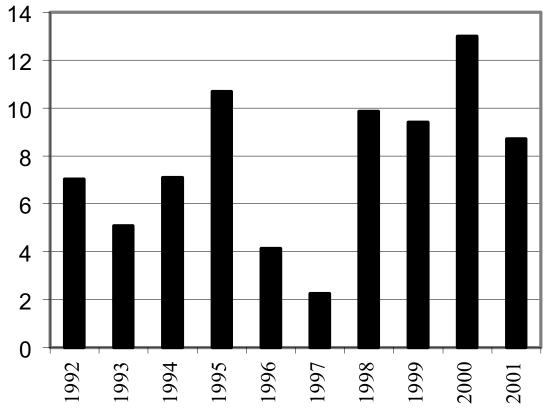

Source: Council for the Development of Cambodia

ពីឆ្នាំ១៩៩២-២០០១ សហគមន៍អ្នកផ្តល់ជំនួយអន្តរជាតិបានផ្តល់ឥតសំណង ៦៥,៨ លានដុល្លារ ដល់វិស័យ "គមនាគមន៍" ឬ ១,៦% នៃជំនួយសរុប ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០១ ប្រទេស អាល្លឺម៉ង់ ហូឡង់ និងបារាំង ផ្តល់ឥតសំណង ១ លានដុល្លារ ដល់វិស័យនេះ អាល្លឺម៉ង់ផ្តល់ច្រើនជាងគេ ០,៥៨៥ លានដុល្លារ បន្ទាប់មកហូឡង់ផ្តល់ ០,៤០៦ លានដុល្លារ ។

In the period of 1992–2001, the international donor community donated US$ 65.8 million to Cambodia for the ‘Communication’ sector, 1.6 % of total aid. During 2001, Germany, the Netherlands and France supplied grants worth US$ 1 million for this sector. Germany provided the most support donating US$ 0.585 million, followed by the Netherlands at US$ 0.406 million.

Aid Disbursement for Communications

(in million US dollars)

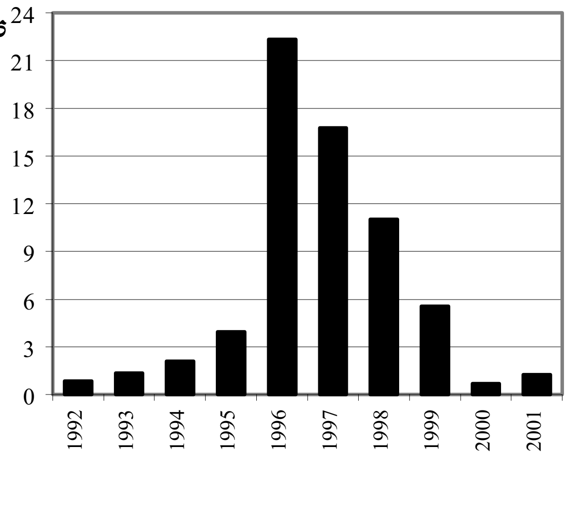

Source: Council for Development of Cambodia

ការអនុវត្តន៍ថវិកាជាតិ

National Budget Operations

នៅឆ្នាំ២០០២ បរិវត្តិការថវិកាចរន្តមានអតិរេកថវិកា ៣៧១ពាន់លានរៀល ឬ ១០៣ពាន់លានរៀលច្រើនជាងពីមួយឆ្នាំមុន។ ក្នុងឆ្នាំ២០០២ ចំណូលចរន្តតែងតែលើសចំណាយចរន្ត លើកលែងតែត្រីមាសទី២ ដែលមានឱនភាព ១៧,២ពាន់លានរៀល ។ ដូចនិន្នាការក្នុងឆ្នាំមុនៗ ចំណាយចរន្តខ្ពស់បំផុតនៅខែធ្នូដោយឡើងដល់ ២០១ពាន់លានរៀល ប៉ុន្តែនៅទាបជាងចំណាយខែធ្នូឆ្នាំ ២០០១ ដល់ទៅ ៤៨% ។

In 2002, Cambodia's current budget implementation produced a surplus of 371 billion riels, up from last year's figure of 103 billion riels. Throughout 2002, current revenue exceeded current expenditure except in the second quarter, in which there was a deficit of 17.2 billion riels. Similar to past trends, current expenditure was the highest in December, 201 billion riels. This was, however, 48% lower than the same month of 2001.

Current Budget Operations

(commitments-billion riels)

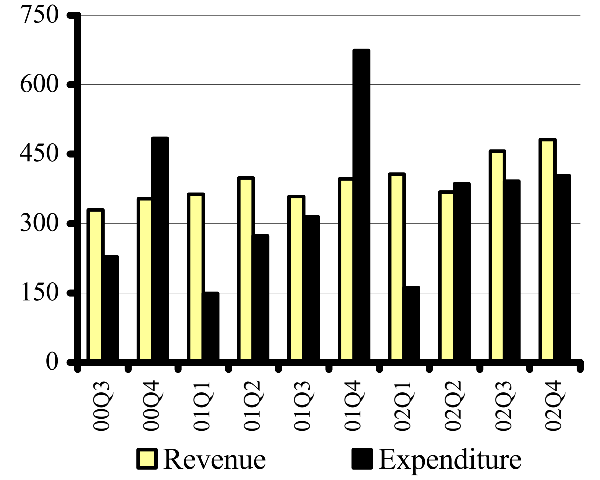

Source: Ministry of Economy and Finance

ក្នុងឆ្នាំ២០០២ កម្ពុជាប្រមូលចំណូលចរន្តបាន ១.៦៦០ពាន់លានរៀល ឬ ៩៦%នៃផែនការ ។ ដូចនិន្នាការក្នុងឆ្នាំមុនៗ ពន្ធក្នុងស្រុកឆ្នាំ២០០២ (៧៩២ពាន់លានរៀល ឬ ៤៨%នៃពន្ធសរុប) មានចំណែកធំជាងគេក្នុងចំណូល ពោលគឺកើនឡើងពីឆ្នាំ២០០១ ដល់ទៅ ១០% ។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០១ អាករគយមានចំណែកទាបបំផុតនៅក្នុងចំណូលថវិកា ។

During 2002, Cambodia collected a total of 1,660 billion riels in current revenue, 96% of target. Similar to past trends, domestic tax was the biggest contributor in 2002 at 792 billion riels, 48% of total tax, and 10% higher than in 2001. Since 2001, customs duties have provided the lowest level of revenue.

Current Budget Revenue

(billion riels)

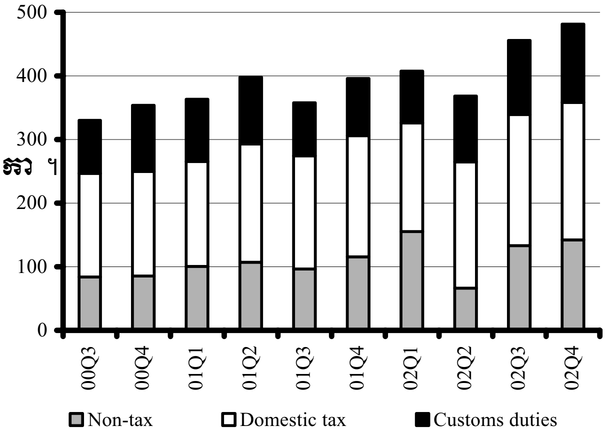

Source: Ministry of Economy and Finance

ក្នុងឆ្នាំ២០០២ ចំណាយចរន្តធ្លាក់ដល់ ១.២៥៥ពាន់លានរៀល ឬ ៤% ទាបជាងពីមួយឆ្នាំមុន ក្នុងនេះចំណាយ "រដ្ឋបាលសង្គមកិច្ច" ទទួលបានច្រើនជាងគេដល់ ៤៣៦ពាន់លានរៀល , ហើយបន្ទាប់មកគឺ "ការពារជាតិនិងសន្តិសុខ" ៣៦៨ពាន់លានរៀល (ធៀបនឹង ៤៣៣ពាន់លានរៀលកាលពីមួយឆ្នាំមុន) ។ ដូចឆ្នាំមុនៗដែរ "រដ្ឋបាលសេដ្ឋកិច្ច" មានចំណែកតូចជាងគេក្នុងចំណាយចរន្តឆ្នាំ២០០២ (១១%) ។

In 2002 current expenditures fell to 1,255 billion riels, 4% lower than a year ago. Of the total, 'Social Administration' received the most attention at 436 billion riels, followed by 'Defence & Security' at 368 billion riels. As in past years, 'Economic Administration' made up the smallest portion of current expenditures, 11%. In 2002 'Defence & Security' expenditure declined to 368 billion riels from 433 billion riels the previous year.

Current Budget Expenditures

(commitments – billion riels)

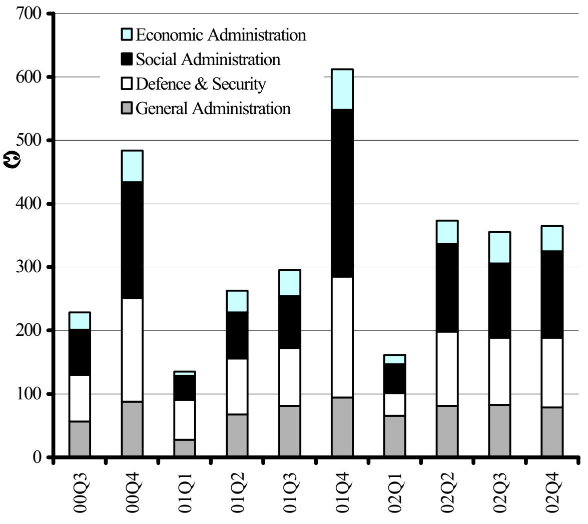

Source: Ministry of Economy and Finance

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៃបណ្តាប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា

Economic Activity of Selected Economic Partners of Cambodia

ក្នុងត្រីមាសទី៤ ២០០២ (គិតដល់ខែវិច្ឆិកា) អតិរេកជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មរបស់អឺរ៉ុបនិងជប៉ុនកើន៣% និង៧% បើធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ប៉ុន្តែសហរដ្ឋអាមេរិកកំពុងប្រឈមមុខនឹងកំណើនឱនភាពពាណិជ្ជកម្ម ។ តាមក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ការនាំចូលកើន ១,៧%, ចំណែកការនាំចេញធ្លាក់ចុះ ២,៦% ដល់ ៨១,២ពាន់លានដុល្លារ ធៀបនឹង ៨៣,២ពាន់លានដុល្លារ ពីខែវិច្ឆិកា ។

In the fourth quarter of 2002 (up to November), Europe and Japans trade surplus rose, compared to the previous quarter, at 3% and 7% respectively. The United States, however, faced an increase in their trade deficit. Based on data from the Commerce Department, all imports jumped to 1.7 percent while exports fell 2.6 percent to US$ 81.2 billion from US $83.2 billion in November.

Trade Balance in the US, Europe and Japan

(in million US dollars)

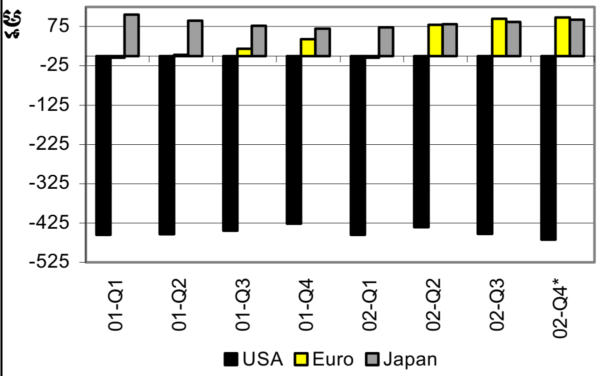

* Up to November 2002
Source: The Economist

នៅចុងឆ្នាំ២០០២ ហុងកុងមានឱនភាពជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម ៧,៦ពាន់លានដុល្លារ រីឯកូរ៉េខាងត្បូងមានអតិរេកជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម ១១,៣ពាន់លានដុល្លារ ។ អតិរេកជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មចិនកើនដល់ ៣០,៤ពាន់លានដុល្លារ ឬ ៥%ខ្ពស់ជាងត្រីមាសទី៣ ។ តាមការិយាល័យស្ថិតិជាតិ តម្លៃទាបនៃផលិតផល និងកំណើន (១៤,៨%) នៃវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសសម្រាប់ផលិតកម្មនាំចេញ គឺជាកត្តានាំមុខគេ ។

At the end of 2002, Hong Kong had a trade deficit of US$ 7.6 billion, while South Korea had a trade surplus US$ 11.3 billion. China's trade surplus has widened to US$ 30.4 billion, 5% higher than the third quarter. According to the National Statistics Bureau, low prices for products and more foreign direct investment for export production (14.8%) were the leading factors.

Trade Balance in China, Hong Kong and South Korea

(in billion US dollars)

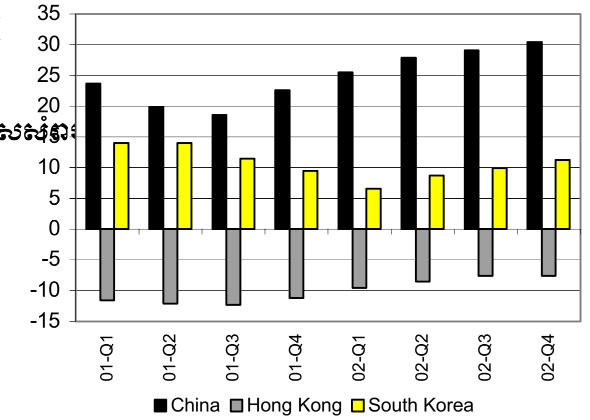

Source: The Economist

នៅខែវិច្ឆិកា ២០០២ ថៃនិងសិង្ហបុរី មានអតិរេកជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មកើនដល់ ៤,៨ពាន់លានដុល្លារ និង ៨,៥ពាន់លានដុល្លារ ។ ស្រដៀងគ្នាដែរម៉ាឡេស៊ីបង្កើនអតិរេកជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មដល់ ១៣,៥ពាន់លានដុល្លារ ពី ១២,៨ពាន់លានដុល្លារក្នុងត្រីមាសទី៣ ។ ការកើនឡើងនៃតម្លៃប្រេងដូង កៅស៊ូនិងសំណប៉ាហាំង (tin) ដែលឡើងដល់កម្រិតខ្ពស់បំផុតក្នុងរយៈឆ្នាំប្រាំឆ្នាំ បានបង្កើនផលចំណេញ ចំណូលពីការនាំចេញ

In November 2002, the trade surplus in Thailand and Singapore increased to US$ 4.8 billion and US$ 8.5 billion, respectively. Similarly, Malaysia broadened its trade surplus to US$ 13.5 billion from US$ 12.8 billion in the third quarter. Malaysia's success is due to the increase in the prices of palm-oil, rubber and tin, which have hit a five-year high and helped produce a bonus in export earnings, according to the *Far Eastern Economic Review*.

Trade Balance in Selected ASEAN Countries

(in million US dollars)

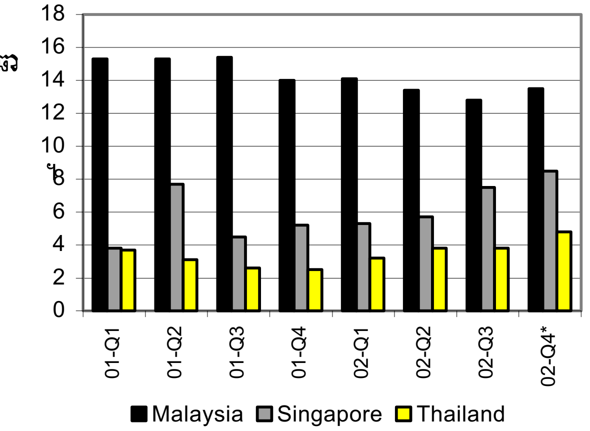

* Up to November 2002
Source: The Economist

ស្ថានភាពអតិផរណានៃបណ្តាប្រទេសជាដៃគូរបស់កម្ពុជា

Inflation rates in Selected Economic Partners of Cambodia

ក្នុងសេដ្ឋកិច្ចធំៗបំផុតទាំងបីក្នុងពិភពលោក ឃើញមានសញ្ញានៃអតិផរណាដែលបំរុងផុសឡើង។ នៅខែធ្នូ ២០០២ ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅ US និង EU មានកំណើនប្រចាំឆ្នាំ ២,៤% និង ២,៣% គឺលឿនជាងខែវិច្ឆិកា។ កំណើនថ្លៃនៅ US មានកត្តាចំបង៤: ការប្រាក់ទាប, ចំណាយសាធារណៈច្រើន, ដុល្លារចុះខ្សោយ, និងកំណើនតម្រូវការ។ នៅជប៉ុន ដំណាក់កាលអតិផរណាធ្លាក់ចុះជិតដល់ទីបញ្ចប់ហើយ (ថ្លៃធ្លាក់ចុះតែ ០,៣% នៅខែធ្នូ ២០០២)។

In the three biggest world economies, there have been signs of pending inflation. In December 2002, consumer prices in the US and EU rose by an annual rate of 2.4% and 2.3%, respectively, faster than in November 2002. Four main factors have increased prices in the US: low interest rates; large public spending; the weakening dollar; and growing demand. The period of deflation in Japan is approaching an end, with just a 0.3% price decrease in December 2002.

Inflation Rate in the US, Europe and Japan

(percentage change over the previous year)

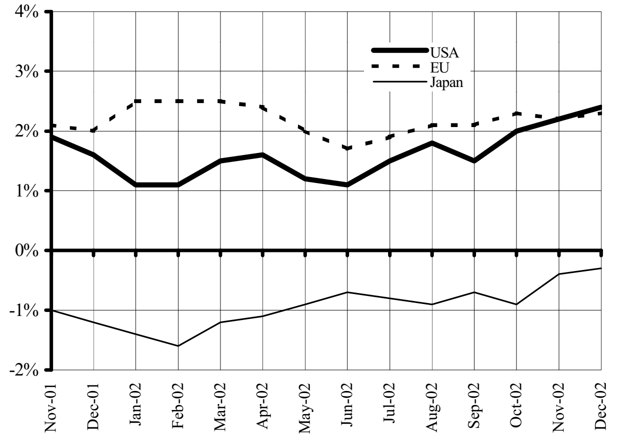

Sources: IMF and the Economist

នៅខែធ្នូ ២០០២ អតិផរណានៅកូរ៉េខាងត្បូងមានអត្រាកំណើន ៣,៧% លឿនជាងខែវិច្ឆិកា។ ដំណាក់កាលអតិផរណាធ្លាក់ចុះនៅចិន និង ហុងកុង ហាក់ដូចជិតបញ្ចប់ហើយ ដោយតម្លៃធ្លាក់ចុះតែ ០,៤% និង ១,៥% ។ តាមធនាគារប្រជាជនចិន កំណើនខ្ពស់នៃថ្លៃផលិតផលថាមពល (១០% ធៀបនឹងខែធ្នូឆ្នាំមុន) គឺជាកត្តាចំបងបញ្ច្រាសនិន្នាការអតិផរណាធ្លាក់ចុះ។

In December 2002, the inflation rate in South Korea sped up by 3.7%, faster than in November. The period of deflation in both China and Hong Kong seems to be approaching an end, with price decreases of just 0.4% and 1.5% respectively. According to the People's Bank of China, the high increase in price of energy products (10% over December last year) was the main factor reversing the deflationary tendency.

Inflation Rate in China, Hong Kong and South Korea

(percentage change over the previous year)

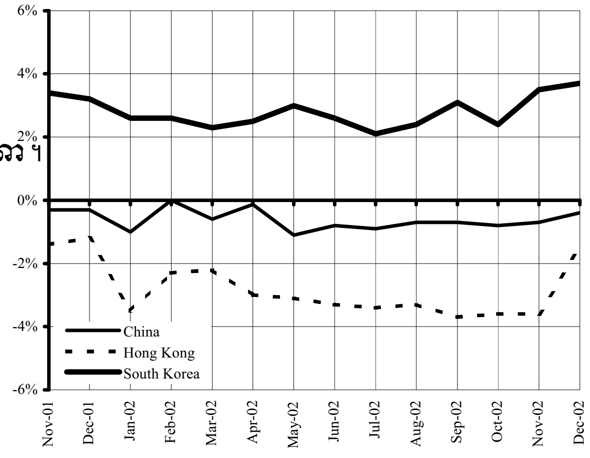

Sources: IMF, FEER, AWJ and the Economist

នៅខែធ្នូ ២០០២ អត្រាអតិផរណានៅថៃ និងសិង្ហបុរី ស្ទុះឡើងដល់ ១,៦% និង ០,៤% ។ ផ្ទុយទៅវិញ នៅម៉ាឡេស៊ីធ្លាក់ចុះដល់ ១,៧% (១,៩% កាលពីខែវិច្ឆិកា)។ ហេតុផលចំបងគឺការថយចុះចំណាយលើទំនិញលក់ថ្លៃ ការឈប់សំរាក និងតាក់ស៊ី ហើយប្រជាជនភាគច្រើនស្នាក់នៅផ្ទះ (មិនធ្វើដំណើរ)។ តាម Bloomberg News ការវិនិយោគលើរថយន្ត ផ្ទះ និងភាគហ៊ុនក៏ធ្លាក់ចុះគួរអោយកត់សំគាល់ដែរ។

In December 2002, the inflation rate in Thailand and Singapore quickened pace, at 1.6% and 0.4% respectively. In contrast, the inflation rate in Malaysia worked its way down from 1.9% in November to 1.7% in December. The main reasons lay in less spending on luxury items, holidays and taxis, and more people staying at home. According to Bloomberg News, investment in cars, houses, and stock also declined remarkably.

Inflation Rate in Selected ASEAN Countries

(percentage change over the previous year)

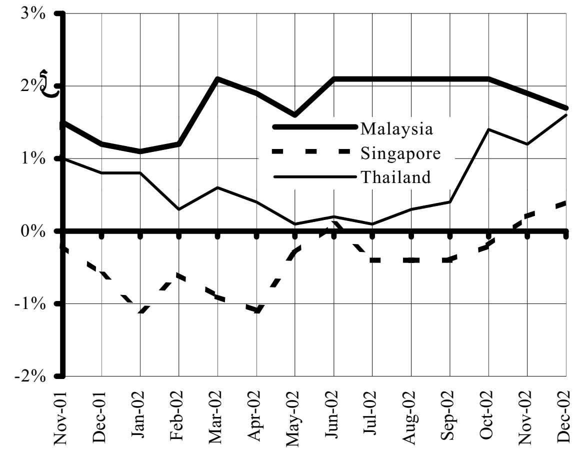

Sources: IMF and the Economist

អត្រាប្តូរប្រាក់លើទីផ្សារអន្តរជាតិ
Exchange Rate in the World Markets

ប្រាក់ដុល្លារបន្តធ្លាក់ថ្លៃ ដោយសារតែកំណើនលទ្ធភាពនៃសង្គ្រាមជាមួយអ៊ីរ៉ាក់ ការបន្តនូវភាពតានតឹងជាមួយកូរ៉េខាងជើង និងកំណើនអត្រាគ្មានការងារធ្វើនៅ ។ នៅខែមករា ២០០៣ ១ដុល្លារស្មើ ០,៩៣៧៥ អឺរ៉ូ ធៀបនឹង ០,៩៨អឺរ៉ូក្នុងខែមុន ។ ប្រាក់យ៉េនជប៉ុនឡើងថ្លៃ ធៀបនឹងដុល្លារ គឺឈរបាន ១១៨,៧៥យ៉េន/ដុល្លារ ធៀបនឹង ១២២យ៉េន/ដុល្លារក្នុងខែធ្នូ ។

The US dollar proceeded to weaken as the potential of a US-led war against Iraq increased, tensions with North Korea continued, and unemployment in the U.S. rose. In January 2003, the dollar fell from 0.98 euro/dollar in the previous month to 0.9375 euro/dollar. The Japanese yen also gained value against the dollar at 118.5 yen/dollar, from 122 yen/dollar in December.

European Euro and Japanese Yen Against the US Dollar

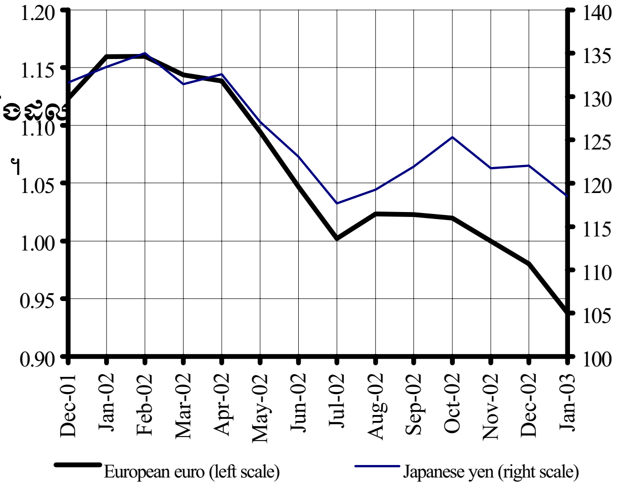

Sources: IMF, FEER, AWJ and the Economist

នៅខែមករា ២០០៣ ដុល្លារអាមេរិកក៏ចុះខ្សោយធៀបនឹងរូបិយប័ណ្ណអាស៊ីផងដែរ ។ ប្រាក់វ៉ុនកូរ៉េខាងត្បូង បន្តឡើងថ្លៃដល់ ១.១៧៥វ៉ុន ធៀបនឹង ១.២០៣វ៉ុន/ដុល្លារកាលពីខែធ្នូ ប្រាក់វ៉ុនឡើងថ្លៃ ១១% បើធៀបនឹងខែមករា ២០០២ ។ នៅខែមករា ២០០៣ តំលៃដុល្លារហុងកុងនៅរក្សាបានថេរនឹងដុល្លារអាមេរិកក្នុងកំរិត ៧,៨ដុល្លារហុងកុង/ដុល្លារអាមេរិក ។

In January 2003, the dollar also declined against Asian currencies. The South Korean won rose to 1,175 won/dollar from 1,203 won/dollar in December 2002. Compared to January of last year, the South Korean won has appreciated by 11% against the US dollar. Meanwhile, the Hong Kong dollar remains pegged at 7.8 Hong Kong dollar/US dollar in January 2003.

South Korean Won and Hong Kong Dollar Against the US Dollar

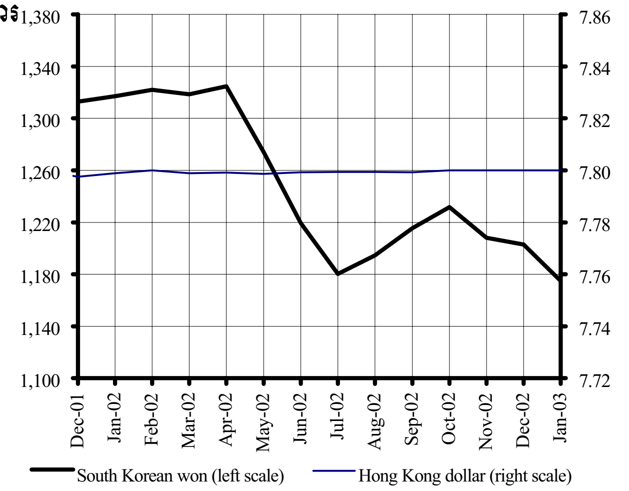

Sources: IMF, FEER, AWJ and the Economist

នៅខែមករា ២០០៣ ដុល្លារអាមេរិកបន្តបង្ហាញនិន្នាការចុះខ្សោយធៀបនឹងរូបិយប័ណ្ណនានានៅអាស៊ាន ដុល្លារប្តូរបាន ១,៧៣ដុល្លារសិង្ហបុរី ឬ ៤២,៧២៥បាតថៃ (បាតបានឡើងថ្លៃបីខែជាប់គ្នា) បើធៀបនឹងខែមករាឆ្នាំមុន ដុល្លារសិង្ហបុរី ប្រាក់បាតថៃបានឡើងថ្លៃ ៥% និង ៣% ធៀបនឹងដុល្លារអាមេរិក ។

Declining trends in the US dollar also persisted against currencies in ASEAN countries. The Singaporean dollar slightly rose to 1.73 S$/US dollar in January 2003. For the third consecutive month, the Thai baht also appreciated against the US dollar from 43.33 baht/US dollar in December 2002 to 42.725 baht/US dollar. Compared to January last year, the US dollar has depreciated against both the Singaporean dollar and the Thai baht, by 5% and 3% respectively.

Thai Baht and Singaporean Dollar Against the US Dollar

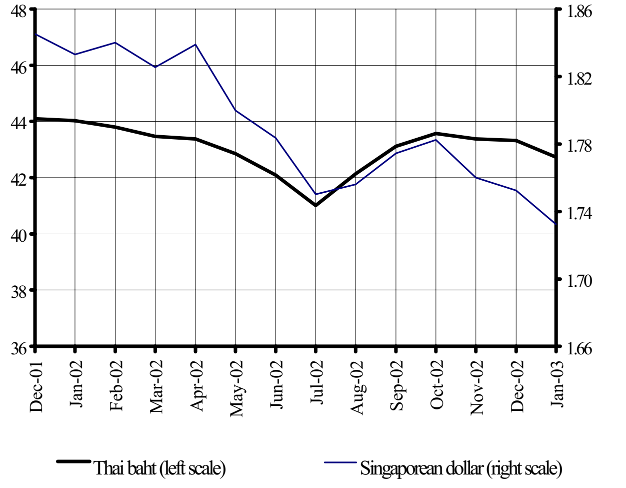

Sources: IMF, FEER and the Economist

ស្ថានភាពតំលៃទំនិញ លើទីផ្សារអន្តរជាតិ

Commodity Prices in the World Markets

ពីខែធ្នូ ២០០២ ដល់មករា ២០០៣ ថ្លៃអង្ករលេខ១នៅបាងកកបានស្ទុះឡើងពី ១៨៨ដុល្លារ/តោន ដល់១៩៧ដុល្លារ/តោន ចំណែកថ្លៃសណ្ដែកសៀងនៅ US កើនបន្តិចបន្តួចពី ២២៤ដុល្លារ/តោន ដល់២២៥ដុល្លារ/តោន ធៀបនឹងរយៈពេល ដូចគ្នាកាល ពីមួយឆ្នាំមុនអង្ករនិងសណ្ដែកសៀង បានឡើងថ្លៃ៣% និង២០% ។

From December 2002 to January 2003, the price of first quality rice in the Bangkok international market, and soybean in the US, increased. The price of rice jumped from 188 US$/tonne to 197 US$/tonne. The price of soybean rose marginally to 225 US$/tonne, up from 224 US$/tonne in December. Compared to the same period of last year, the price of rice and soybean has increased by 3% and 20%, respectively.

Prices of Rice and Soybeans

(US$/tonne)

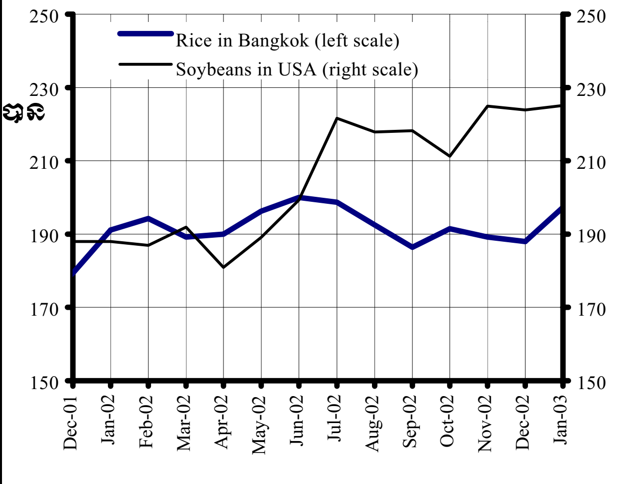

Sources: IMF, FAO, FEER and IGC

ពីខែធ្នូ ២០០២ ដល់ មករា ២០០៣ ថ្លៃកៅស៊ូកើនពី៨២៨ដុល្លារ/តោន ដល់ ៨៧២ដុល្លារ/តោន ចំណែកថ្លៃប្រេងឆាកើនបន្តិចពី ៤៣០,៣ដុល្លារ/តោន ដល់ ៤៣០,៦ដុល្លារ/តោន ។ ធៀបនឹងកាលពីមួយឆ្នាំមុន កៅស៊ូ និងប្រេងឆា បានឡើងថ្លៃ៥១% និង២៨% ។

Between December 2002 and January 2003, the price of rubber and palm oil moved in the same upward direction. Rubber was traded at 872 US$/tonne, up from 828 US$/tonne in December. Palm oil was priced slightly higher at 430.6 US$/tonne, up from 430.3 US$/tonne in December. Compared to a year ago, the price of both rubber and palm oil have become more expensive, 51% and 28% higher, respectively.

Prices of Rubber and Palm Oil

(US$/tonne)

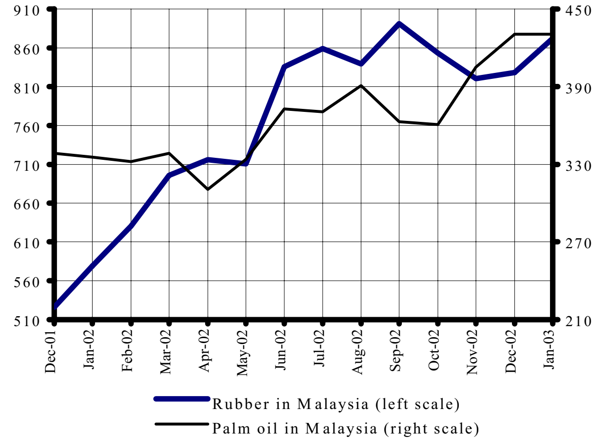

Sources: IMF, FAO and FEER

ពីខែធ្នូ ២០០២ ដល់ មករា ២០០៣ សាំងនៅ US បន្តឡើងថ្លៃ ប្រេងឆៅនៅឌូបៃ បានចាប់ផ្ដើមធ្លាក់ថ្លៃ ។ នៅខែមករា ២០០៣ សាំងនៅ US ឡើងថ្លៃ ២២,៦៩សេន/លីត្រ ធៀបនឹង ២១,៦៥សេន/លីត្រកាលពីខែធ្នូ ឯប្រេងឆៅនៅឌូបៃ ចុះ ដល់ ២៧,៦៧ដុល្លារ/ធុង ធៀបនឹង ២៨,០៩ដុល្លារ/ធុងកាល ពីខែធ្នូ ។

Between December 2002 to January 2003, the price of gasoline in the US continued to increase while the price of crude oil in Dubai started declining. In January 2003, gasoline in the US was priced at 22.69 cents/litre, up from 21.65 cents/litre in December, and crude oil in Dubai was down from 28.09 US$/barrel in December to 27.67 US$/barrel.

Prices of Crude Oil and Gasoline

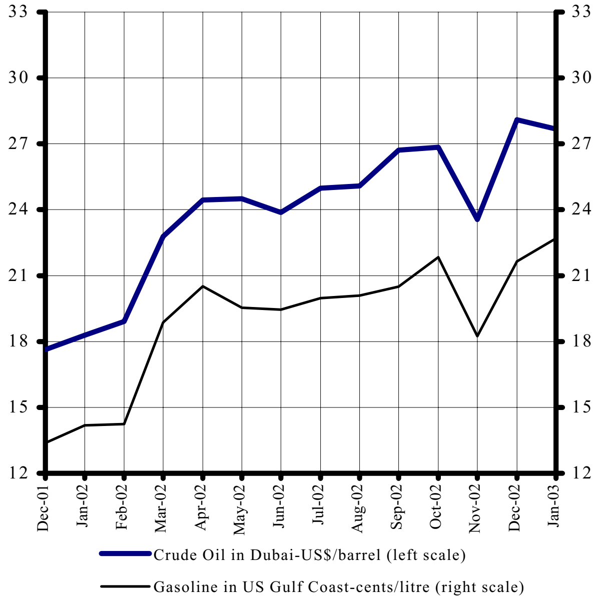

Sources: IMF, EIA and IEA